

[Christmas Møller.]

Toldforanstaltninger fra tysk Side, har stillet sig paa en saadan Maade overfor os, at man her i Landet fra alle Sider har ment, det var en bydende Nødvendighed at foretage Skridt paa det økonomiske Omraade herhjemme.

Uden at ønske i og for sig at fremkalde en Diskussion, derom er det ogsaa naturligt for mig at sige til det høje Ting, at vi Konservative, som bekendt, svarede Udenrigsministeren i Fredags paa Spørgsmaalet om, hvilke Foranstaltninger der overfor de sidste Angreb paa os fra tysk Side kunde iværksættes, at vi mente, det havde været naturligt at opsigte Handelstraktaten for derigennem at kunne faa Lejlighed til den Forhandling, som efter vor Opfattelse er nødvendig — maaske ogsaa at opsigte andre Handelstraktater for derigennem med større Frihed at kunne forhandle, naar Verden, atter skal trække sig i Leje, om jeg saa maa sige, idet det da kan være vigtigt og afgørende for os at have en saa fri Stilling som muligt.

Vi mente og mener, at det ogsaa i den nuværende Situation vilde have været muligt, om Rigsdagen og Regeringen vilde have været med til det, at gennemføre Toldforanstaltninger, som paa visse Omraader kunde have hjulpet overfor dette Anslag. Men det er jo ogsaa kendt, at man fra anden Side ikke har villet være med hertil. Vi understregede da ogsaa i det Svar, vi gav Udenrigsministeren i Fredags, at vi naturligvis maatte se saaledes paa Forholdene.

Det, der er Foranledningen til Lovforslaget, er jo dette, at dette Lands økonomiske Stilling i den kommende Tid klart og tydeligt er den, at vi overhovedet ikke har mere Valuta til Raadighed til at købe for end det Beløb, der gaar ind gennem vor Eksport og paa anden Maade. Ja, vi har som bekendt betydelig mindre, idet der deraf skal stilles Midler til Raadighed til Betaling paa de Statsobligationer, Kommuneobligationer og andre guldrandede Papirer, som ligger i Udlandet, hvilken Betaling af Renter og Afdrag løber op til et meget betydeligt Beløb.

Derfor kan jeg da straks sige, at jeg er af den Opfattelse, at det er en bydende Nødvendighed at gennemføre en Foranstaltning — jeg kunde ogsaa ønske andre Foranstaltninger —, som giver Regeringsmagten Magt over Forholdet mellem Indførsel og Udførsel. I Anledning af de Bemærkninger, der er fremsat om, at dette kun skal opfattes som et Forsøg, vil jeg sige, at i den

Tid, hvori vi lever, er jo i den Forstand alt Forsøg; man forsøger her i Landet, som man forsøger ude i Verden. Men hvis vi ikke paa den ene eller anden Maade begrænser Importen, maa vi ogsaa tage Konsekvensen af de økonomiske Virkninger, som da ganske givet vil opstaa, økonomiske Virkninger, som — derom kan ingen Tvivl herske —, saaledes som Forholdene nu ligger her i Landet, efter min Opfattelse vilde medføre meget vanskeligere Forhold, navnlig paa Valutaomraadet. Det maa være Statens Opgave at drage Omsorg for at beskytte Borgerne herimod.

Vi er altsaa af den Opfattelse, at Foranstaltninger skal til, og vi er endvidere af den Opfattelse, at naar man ikke vil gaa andre Veje, skal man betræde denne. En overordentlig Magt lægger man derigennem efter min Opfattelse ikke saa meget i Nationalbankens Haand som i Regeringens og Valutaudvalgets, idet det er Ministeren, der faar Bemyndigelsen, og det er Ministeren, som kan fratage, om jeg saa maa sige, Bemyndigelsen, i det Øjeblik den ikke administreres saaledes, som Regeringen og Lovgivningsmagten ønsker det. Jeg vilde gerne have, at den højtærede Handelsminister bekræfter denne Opfattelse.

Men har man den Opfattelse, hvad jeg altsaa har, at denne Ligevægt skal bringes til Veje, saa er det ogsaa klart, at man gennem et Forslag som dette maa begrænse Muligheden for at stille Valuta til Raadighed for enhver Indførsel her til Landet. Og skal dette System virkelig holde, er der for mit Vedkommende heller ingen Tvivl om, at saa maa man have et Centralsted — man kalde det Valutacentralsted eller andet —, som har Tilsyn med det, som har Magt over det, og som kan føre Kontrol dermed. Det er endvidere efter min Opfattelse givet, at man gennem Valutaattesten maa søge at naa saa langt frem som overhovedet muligt i Retning af, at Varer, som man ikke ønsker indført, ikke kommer ind. Derfor vil da selve Princippet i Lovforslaget kunne finde Tilslutning fra vor Side.

Men naar man nu griber ind og griber ind paa denne voldsomme Maade — ærede Medlemmer har sagt, at de ikke var glade ved det; jeg tror, ingen er det, og ingen ønsker andet end, at vi hurtigst muligt kommer bort derfra; men jeg tror nu ikke, det gaar saa hurtigt — saa bliver det næste Spørgsmaal: Hvorledes skal saa den Valuta fordeles, som vi har til Raadighed? Herom giver § 2, som det jo er sagt, Besked, idet den klart og tydeligt siger:

„Tilladelse til Indførsel skal gives